

EWIADEAMRA NOLOBOLE MODO FALE SONLA NWO ADENLENYIANLE NE MO LA ANWO

MOLEBEBO

WO meke ala MOD Maanle Maanle MOD WO Eku ye anu la gyinlabelE ne pEPEZELE ne anwoadenlenyianLE a fa atianwolile, pEPElile nee anzondwole ba ewiade anu la,

WO meke ala MOD menli Embu sonla nwo adenlenyianLE ne MO bie amaa Olua zo nyELE mgbane mgbane dODnwo ESisi Emaa menli adwenle EzEKye, nee ewiade ne MOD ELEba MOD sonla biala banyia adenle
aha edweKE biala MOD Odaye OKulo, nee diedi biala MOD Odaye OKulo ke Odi Odi na ONzulo la, Emaa bELA ye ali KE, Ehye a le awienvolema anyelazo kpole kpale la,

WO meke ala MOD Ohyia, saa bENrEhyE sonla bENrEmaa ONrEho ONrEtia ESisile nee atisesebEyELE, KE OWO KE mELA bO sonla nwo adenlenyianLE ne MO anwo bane la,

WO meke ala MOD Ohyia KE bEmaa agONwoleyELE WO Maanle Maanle avinli kENyia anyuhOLE la,

WO meke ala MOD Maamgbole KoyELE ne anu amra EVA bE diedi MOD WO sonla nwo adenlenyianLE ne MO, ye gyinlabelE nee ye dibile nee mrenya nee mraale adenlenyianLE pEPE ne MO anu la EWula sonla
nwo adenlenyianLE nwo mELA ne MOD bEfELE ye "Kyata" (Charter) ne anu na bElie bEdo nu KE bEboa bEamaa menli anyia anyuhOLE nee tEnlabelE kpale WO atianwolile bOKO nu la,

WO meke ala MOD Maanle Maanle MOD WO Maamgbole KoyELE Eku ne anu nee Maamgbole KoyELE ne Ebo EWOKe KE bEmaa awie biala anye azO sonla nwo adenlenyianLE nee atianwolile ne MO na bEali
zole kpale la,

WO meke ala MOD adenlenyianLE nee atianwolile Ehye MO anwo ndelebEbo kpale hyia kpole kpale maa EWOKebOLE ne azolile anzEE munlilile ne la,

Ati, KEkala

MAAMGBOLE KOYELE AYIA NE

bo nolo KE

Ewiadeamra NolobOLE MOD Fale Sonla Nwo AdenlenyianLE Nwo Ehye

le debie ko MOD yelie yedo nu yemaa awie biala nee Maanle biala, amaa awie biala nee Eku biala MOD dahuu KEva. NolobOLE Ehye kEzie ye adwenle nu la abO mODenle alua ngilehileLE nee ndeteLE zo yeamaa
nidi ara adenlenyianLE nee atianwolile Ehye MO anwo, na eza yealua ngOzo ndenle zo, Maanle nee Maanle Maanle zo, yeaboa yeamaa menli MOD WO Maanle Maanle MOD WO Eku ne anu nee Maanle Maanle
MOD Eku ne sie bE la anu amra amuala alie ado nu kpale na bEali zole kpale.

EdweKEkpOKe 1

Menli muala di bE ti anwo na eza noko bESE WO dibile nee adenlenyianLE nu. BELE ndwenlenwo nee adwenle, yemOTi OWO KE bEKile adiemayELE bEmaa bE nwo ngoko.

EdweKEkpOKe 2

Sonla ko biala LE adenle nyia adenlenyianLE nee atianwolile ne MO MOD bEva bEWula Sonla Nwo AdenlenyianLE Nwo NolobOLE Ehye anu la amuala bie. ONle KE ngakyile anzEE ngilehilenu anzEE nyeyenu
biala MOD fale menli ekpunli, menli ngakyile, nrenya anzEE raale, aneE, NyamenlezonlenLE, maanyELE anzEE adwenle bie, Maanle anzEE menli abohileLE, agyapadeE, awole anzEE gyinlabelE gyENE biala
anwo la bie ba.

Eza noko ONke KE bEKile ngakyile anzEE nyeyenu biala WO maanyELE, mElazolile nu, anzEE maanle zo gyinlabelE nu WO maanle ne anzEE ELEka MOD sonla ne de la anu. Saa maanle ne di O ti anwo o, saa
maanle gyENE a nea zo o, saa ONli O ti anwo o, ONle KE ngakyile anzEE ngilehilenu biala ba nu.

EdweKEkpOKe 3

OWO KE awie biala nyia ngoane, fanwodi nee sonla nwo banebOLE.

EdweKEkpOKe 4

ONle KE bEYE awie biala kanra. OWO KE bETua aanrayELE nee aanra eDONeLE WO adenle biala anu.

EdweKEkpOKe 5

ONle KE bEKile awie biala nyane anzEE bEYE ye atisesebE, amumuyE anzEE bEGua O nyunlu aze anzEE bETwi O nyunlu.

EdweKEkpOKe 6

KE MOD mELA se la, ELEka biala MOD awie biala lua la OWO KE bENwu KE Odaye OLE sonla.

EdweKEkpOKe 7

KE mɔɔ mɛla se la, menli kɔsɔɔti sɛ pɛpɛ mɔɔ ɔnle kɛ ngakyile anzɛɛ ngilehilenu biala ba mɛla ne mɔɔ bɔ bɛ nwo bane pɛpɛ la anu. Menli kɔsɔɔti lɛ adenle nyia bɛ nwo baneɔlɛ pɛpɛ mɔɔ ko tia ngilehilenu anzɛɛ nyeyenu mɔɔ tia Nolobɔlɛ ɛhye nee debie biala mɔɔ maa zɛhae nyeyenu ne adenle la.

Edwɛkɛkpɔkɛ 8

Sonla biala lɛ adenle kɛ saa awie yɛ debie mɔɔ tia anwoadenlenyanlɛ ne mɔ mɔɔ maamulɛ nwo mɛla anzɛɛ mɛla ɛva ɛmaa ye la a, ɔwɔ kɛ kɔɔto ne mɔ pepɛ die ye.

Edwɛkɛkpɔkɛ 9

ɔnle kɛ bɛkye sonla, bɛfa sonla bɛsie anzɛɛ bɛye sonla bɛfi maanle ne anu wɔ mekɛ mɔɔ ɔtɛfonle mɛla anzɛɛ mɛla ɛmmaa adenle la.

Edwɛkɛkpɔkɛ 10

Wɔ awie biala adenlenyanlɛ nee ye gyima ne mɔ anwo adwenlevalɛ nwo anzɛɛ saa bɛka kɛ awie biala ɛye ɛtane a ɔwɔ kɛ kɔɔto mɔɔ di ɔ ti anwo na ɔnli mɔguazo la di ye edwɛkɛ wɔ bagua nu.

Edwɛkɛkpɔkɛ 11

Sonla biala mɔɔ bɛkɛha kɛ yeyɛ ɛtane mɔɔ ɔdi kɛ bɛtwe ɔ nzo la lɛ adenle ka kɛ ɔnze edwɛkɛ ne anwo bie kyesɛ bɛdi ye edwɛkɛ wɔ bagua nu kɔɔto na kɔɔto ne bua ye fɔlɛ kɛ mɔɔ mɛla se la. Wɔ kɔɔto ɛkɛ ne ɔwɔ kɛ ɔnyia ninyɛne mɔɔ ɔfa ɔpepɛ ɔdie ɔ nwo la kolaa.

ɔnle kɛ bɛbua sonla biala fɔlɛ wɔ nyɛlɛ ɛtane biala mɔɔ wɔ mekɛ mɔɔ ɔyɛlɛ zɔhane nyɛlɛ ne la ɛnee ɔnle ɛtane mɔɔ ɔtia maanle anzɛɛ maanle maanle mɛla la anwo. Anzɛɛ ɔnle kɛ bɛtwe sonla ne anzo bɛmaa ɔtɛla mɔɔ bɛpɛ bɛdo ɛkɛ ne wɔ mekɛ mɔɔ ɔyɛlɛ ɛtane ne la.

Edwɛkɛkpɔkɛ 12

ɔnle kɛ menli fa bɛ nloa wulowula awie feabo, ye abusua, ye sua nu edwɛkɛ nu anzɛɛ ɔnle kɛ bɛkenga ye aɛlata anzɛɛ bɛbɔ ye anyiemgba bɛsɛkye ye anyunlunyia. Sonla zɛhae lɛ adenle maa mɛla ne pepɛ die ye anzɛɛ bɔ ɔ nwo bane wɔ zɛhae akpɔsemadi ɛbɛla ne mɔ anwo.

Edwɛkɛkpɔkɛ 13

Sonla biala lɛ adenle ɔfi ɛleka mɔɔ ɔde la ɔkɔtɛnla ɛleka biala mɔɔ ɔkulo la.

Sonla biala lɛ adenle ɔfi maanle biala anu nee ye maanle nu ɔkɔ maanle gyɛne nu na ɔkola ɔsia ɔba ye maanle nu.

Edwɛkɛkpɔkɛ 14

Sonla biala lɛ adenle kɛ saa ɔlɛnwu amaneɛ wɔ ye maanle nu a ɔkola ɔnriandi ɔkɔ maanle gyɛne nu ɔmaa bɛmaa ye ɛleka ɔtɛnla anzɛɛ bɛbɔ ɔ nwo bane.

Saa amaneɛ ne mɔɔ ahenle ne ɛlɛnwu ye la ɛnvi anzɛɛ ɛnlua maanyɛlɛ ti anzɛɛ ye nyɛlɛ ne tia Maamgbolɛ Koyɛlɛ mɛla ne nee ye bodane ne mɔ a, yemɔ maanle gyɛne ne ɛnlɛ adenle kɛ ɔkɛlie ye azie anzɛɛ ɔkɛbɔ ɔ nwo bane.

Edwɛkɛkpɔkɛ 15

Sonla biala lɛ adenle kɛ ɔye ekulomani.

ɔnle kɛ bɛbu ekulomani biala kɛ ɔlɛ ɛyɛvolɛ la. Eza noko ɔnle kɛ bɛsi awie biala mɔɔ kpɔndɛ kɛ ɔkakyi ye ekulomaniyɛlɛ la adenle wɔ mekɛ mɔɔ mɛla ɛmmaa adenle la.

Edwɛkɛkpɔkɛ 16

Mrenya nee mraalɛ mɔɔ bɛkɛdwu agyalɛhɔlɛ la, saa bɛlɛ duzu menli o, saa bɛvi duzu maanle nu o, anzɛɛ saa bɛkɔ duzu asɔne o, bɛlɛ adenle bɛgya bɛ nwo na bɛbɔ ɛdane. Bɛ mu nwiɔ bɛlɛ adenle pɛpɛ wɔ agyalɛ nwo, wɔ bɛ agyalɛ nee bɛ ewolebɔlɛ nu.

ɔwɔ kɛ menli nwiɔ ne die to nu kolaa na bɛagya bɛ nwo.

Kunli nee yelɛ nee bɛ mra a le ekpunli mɔɔ bɔ sua ɛkyekyelɛ bo anzɛɛ ekpunli mɔɔ tɛlɛ yɛ menli dɔɔnwɔ a, yemɔti ɔwɔ kɛ menli ekpunli ne nee maanle ne mɔɔ bɛwɔ nu la sinza bɛ.

Edwɛkɛkpɔkɛ 17

Sonla biala lɛ adenle kɛ ɔnyia ɔ ti anwo agyapadeɛ, eza noko ɔlɛ adenle kɛ ɔ nee awie mɔ bɔ nu nyia agyapadeɛ.

ɔnle kɛ awie biala hwele ye agyapadeɛ wɔ mekɛ mɔɔ mɛla ɛmmaa adenle la.

Edwɛkɛkpɔkɛ 18

Sonla biala lɛ adenle kɛ ɔdwenle adwenle biala na ɔsonle debie biala mɔɔ ɔkulo la, eza ɔlɛ adenle ɔkakyi ye Nyamenlezonlenlɛ ne anzɛɛ ye diedi ne nee fanwodi, yɛɛ akee noko ɔlɛ ɔ nwo adenle kɛ ɔ

ngome anzEE ɔ nee menli wɔ bagua anzEE feelera nu ɔkile yE asɔne anzEE ye diedi ne wɔ ngilehilelE, nyEleE, EzonlenlE nee boEnleanlE nu.

EdwEkEkpɔkE 19

Sonla biala lE adenle kE ɔdwenle na ɔka edwEkE mɔɔ ɔkulo la; eza ɔlE ɔ nwo adenle kE ɔfa adwenle biala mɔɔ ngyegyelE biala Enle nwo na ɔdua nolobɔlE ndenle ne mɔ biala anu ɔkpondE, ɔtie na ɔka edwEkE ɔkile menli na ɔmaa bE adwenle mɔɔ ngyegyelE biala Enle nwo a.

EdwEkEkpɔkE 20

Sonla biala lE adenle kɔ ayia anzEE eku mɔɔ anzondwolE wɔ nu la bie.

ɔnle kE bEhyE sonla bEmaa ɔkɔ eku nu.

EdwEkEkpɔkE 21

Sonla biala lE adenle boa wɔ ye maanle ne Ebule nu, ɔlE adenle ɔtu ɔ nwo ɔsie EkE ɔmaa bEtu yE ɔkɔ MeLalilE Ayia ne bie anzEE ɔboa ɔmaa bEtu menli bEkɔ MeLalilE Ayia ne.

Sonla biala lE adenle nyia maanle gymayElE nwo nvasoE wɔ ye maanle ne anu.

EzuavolE ne EhulolEdE ne a le Arane tumi ne a, bEkile bE EhulolEdE Ehye wɔ mekE biala nee nɔhalE EmadolE mɔɔ awie biala nyia adenle to ye deE wɔ feabo nu anzEE wɔ ndenle biala anu mɔɔ ngyegyelE biala Enle nu la.

EdwEkEkpɔkE 22

Awie biala mɔɔ wɔ menli ekpunli avinli la ɔwɔ kE maanle ne sinza ye eza ɔwɔ kE maanle ne dua ye mɔdenlebɔ nee maanle maanle moalE zo, nee kE maanle ko biala ye maamulE, agyapadeE, ezukoa, menli nee maandeE gyinlabelE ne si de la azo maa sonla ko biala nyia ninyEne mɔɔ hyia ye anyunlunyia nee ye boEyElE nwo la.

EdwEkEkpɔkE 23

Sonla biala lE adenle yE gyima mɔɔ okulo la, Akee noko ɔlE adenle kE ɔnyia gyima ne anwo ahunlundwolE. Eza noko ɔwɔ kE maanle ne boa maa awie biala nyia gyima mɔɔ gyima ne Envi ɔ sa a.

Sonla biala lE adenle kE gyima mɔɔ ɔkEyE la ɔnyia nwolE ahaturalE kE mɔɔ saa awie gyEne a yElE gyima zɔhane a anrEE ɔkEnyia ye la.

Sonla biala mɔɔ yE gyima la ɔwɔ kE nyia nwolE ahaturalE kpale mɔɔ ɔkola ɔfa ɔnea ɔ ye nee ɔ mra amaa bE tEnlabelE nu ayE kpale a. Eza noko ɔwɔ kE ɔnyia EzinzalE ne mɔɔ maanle ne fa sinza menli la bie.

Sonla biala lE adenle boa gymayElE Eku nu wɔ ye EhulolEndeE EzinzalE ti.

EdwEkEkpɔkE 24

Sonla biala lE adenle kE ɔdie ye Enwomentle bie na ɔdielie ɔ nye, na ɔnyia mekE ezinra mɔɔ ɔfa ɔyE gyima na eza noko ɔnyia mekE mɔɔ saa ɔyE gyima dedee a ɔfa ɔdie ye Enwomentle bie na bEtu ye nwolE kake la a.

EdwEkEkpɔkE 25

Sonla biala lE adenle kE ɔ nee ɔ ye nee ɔ mra nyia tEnlabelE kpale mɔɔ fale bE ngoane, aleE, EdanlE, dabelE nee ayileyElE nee ninyEne mɔɔ hyia maa bE la anwo. ɔwɔ kE bEnyia moalE wɔ mekE mɔɔ bEnyE gyima, anwonyane kEbɔ bE, bEngola gyima yE, kunli anzEE yelE kEwu, bEkEyE mgbanyinli anzEE ɔlua ndenle bie azo bEngola bEnnea bE nwo la.

ɔwɔ kE mrEladane nee ngakula nyia moalE nee EnleanlE kpale. Kakula biala, saa bEgyale ɔ nli anzEE bEangya ɔ nli na bEawo na bEawo ye o, ɔwɔ kE bEnea ye anzEE bEsinza ye kE mɔɔ ɔfEta la.

EdwEkEkpɔkE 26

Sonla biala lE adenle sukoa nwoma. ɔnle kE bEtu nwomazukoalE nwo kake biala, bɔbɔ wɔ mɔlebEbo nwomazukoalE deE ne anwo. ɔwɔ kE mɔlebEbo nwomazukoalE ne yE nhyE maa kakula biala. ɔwɔ kE menli nyia adenle sukoa mbulale nee milahyinli nee gyima nwo nwoma. Eza noko awie biala mɔɔ bɔ mɔdenle la kola sukoa nwoma kpole.

ɔwɔ kE nwomazukoalE maa awie biala tEnlabelE nu yE kpale na ɔmaa sonla nwo adenlenyianlE nee ye atianwolilE ne mɔ enilile gyinla kpundii. ɔwɔ kE nwomazukoalE maa ndelebEbo, bE kunlu ElilE nee agɔnwolEyElE ba maanle maanle avinli, menli anzEE asɔne asɔne avinli na ɔboa ɔmaa Maamgbole KoyElE gyima ne mɔɔ ɔlEdi mɔɔ ɔfale anzondwolE nwo la di munli.

AwovolEma lE adenle kE bEmaa bE mra sukoa nwoma mɔɔ bEkulo kE bE mra ne mɔ sukoa la.

EdwEkEkpɔkE 27

Sonla biala lE adenle kE ɔdaye ɔyE maandeE nyEleE biala mɔɔ bEyE wɔ maanle anzEE sua ne azo la bie, na eza ɔnyia ninyEne EdolɔlE nee abɔdeE nwo nrElebE nwo anyuhɔlE nvasoE ne mɔ bie.

Sonla biala lE adenle kE ɔnyia debie mɔɔ ɔkehElE mɔɔ fale abɔdeE nwo nrElEbE, nwoma anzEE debie mɔɔ ɔkEdoɔ la anwo baneɔɔlE.

EdwEkEkpɔkE 28

Sonla biala lE adenle kE ɔ nee menli nee maanle maanle nu amra di ngitanwo amaa yeanyia adenlenyianlE nee atianwolilE ne mɔ mɔɔ wɔ Sonla Nwo AdenlenyianlE Nwo NolobɔlE Ehye anu la nwo nvasoE kpale.

EdwEkEkpɔkE 29

Sonla biala lE gyima yE fa maa ye menli mɔɔ ɔwɔ bE avinli la amaa ɔlua zo yeahola yeanyia anyuhɔlE anzEE yeali munli.

Saa sonla biala fa ye adenlenyianlE nee atianwolilE ne mɔ ayE gyima a, Enee ɔngile kE ɔlE adenle ɔbulu mElE zo; ɔwɔ kE ɔdi ɔ gɔnwo mɔ adenlenyianlE nee atianwolilE ne mɔ eni na ɔɔɔ ye EbElE kE mɔɔ maanle ne mɔɔ ɔwɔ nu la mElE ne mɔ mɔɔ fale bEnwonililE, anzondwolE nee ye boEyElE ne se la.

ɔnle kE bEdua adenlenyianlE nee atianwolilE Ehye mɔ azo bEyE ninyEne mɔɔ ɔtietia anzEE ɔbulu bodane nee ndenle ne mɔ mɔɔ Maamgbole KoyElE ne EhychyE Edo EkE la azo.

EdwEkEkpɔkE 30

Debie biala mɔɔ wɔ Sonla Nwo AdenlenyianlE Nwo NolobɔlE Ehye anu la Engyi EkE ne Emmaa maanle ko, anzEE menli ekpunli ko anzEE sonla ko angome mɔɔ ɔmaa ye adenle ɔyE debie ɔsEkye adenlenyianlE nee atianwolilE ne mɔ mɔɔ bEhyehyE bEdo EkE ne la a.